

De bokkenzang Vinex Drenthe

Vanuit Hotel Braams, waar we geluncht hebben, zijn we het veen in gegaan. Als we de Hondsrug afrijden, de leegte van het veen in, is het alsof we meer lucht krijgen. De mystiek van de Hondsrug is als het Ave Maria van Kodály en de ruimte van het veen als het krachtige Swjatiej Bozje van Tsjaikovski. Op de terugweg hoorden we dat in de kerk in Zuidlaren. Onder de harde ribben van het gewelf stond het koor, een zwarte massa, witte gezichten. Heksen en feeën, geheimzinnig als de bossen, het vrouwenkoor. Veenarbeiders, verveners, communisme, Tsjaikovski's stiekeme religieuze werken. Drenthe.

Het hondje heeft een bot. Ze bedoelt er iets mee. Ik zit op de houten vouwstoel in het tuinkamertje thuis. Ze zat naast me maar omdat ik niet goed reageer is ze op mijn voeten gaan liggen en kluift ze luidruchtig. Ze hoopt dat ik het zal pakken zodat we er om kunnen vechten. Ik ben alleen met hond en kip. Links van me hangt in de duisternis een groen kerkraam, rechts zie ik over de schutting de bovenkant van kleine winkelhuisjes. Kip hamert in haar binnenhok op haar schoteltje rijst. Het hondje vindt me saai en is weggelopen. Ze gluurt onder het plafond door vanaf de eerste verdieping om te zien of ik al uit wil. We hebben de hele dag aan het kippenhok gewerkt, een palazzo. Palazzo Galina. Een aantal hokken op verschillende hoogtes die door gangen met elkaar zijn verbonden.

We lopen buiten in de regen, het hondje danst voor me uit, ze raakt verstrikt in de riem, vindt alles leuk, net een meisje. Ik kan alleen maar ordenen, tot in het extreme ordenen en regelen. Pas als ik een dag alleen ben zonder mensen waarvoor ik structuur wil aanbrengen en regelen hoe ze mij moeten zien, zie ik de schoonheid van verstilde dingen.

We verkennen de route waddendijk ten noorden van Delfzijl, ecologische hoofdstructuur Slochteren, Zuidlaardermeer, Oostermoerse vaart en zo verder tot Kiel bij Schoonoord. Een kanoroute. We veronderstellen dan geen Vinex locaties te zien. De wet van de prettige achterstand. De route die we voorlopig met de motorfiets doen, is verrassend mooi. Grote onbeschutte leegtes. Nog altijd, op Nederlandse schaal, woest en ledig. Pas bij Kiel rijden we over een grasdijkje de bossen weer in.

De uitverkoop van onze natuur, onze buitengebieden. Vitaliseren van de steden kost meer dan bouwen in de weilanden. Dus als boekhouders, braaf voor de balans op korte termijn, doen we het handig. Vinex, zoals zoveel van deze tijd, helpt mij niet. Vinex helpt ons niet te beseffen dat we geen enkele zekerheid hebben dat het leven langer zal duren dan dit moment.

Vinex: *Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra*: compacte stad, minder autoverkeer, meer natuur en meer buitengebied. Het effect in de provincie Groningen: ieder dorp haar eigen uitleggebied, minder natuur en minder buitengebied. Door versnippering is voldoende goed openbaar vervoer onmogelijk. Het doel was minder verkeer en meer natuur. Het effect is meer verkeer en minder natuur.

De politiek heeft het opgegeven, ziet de ruimtelijke ordening niet meer als een belangrijk middel. Het kost stemmen als je het volk haar spelen niet geeft. De politiek, de overheid, kan daar geen eer mee inleggen en laat het over aan de markt. Aan projectontwikkelaars wiens eerste taak het niet is om zorg te hebben voor de verdieping van de mensheid.

De moed om je eigen verantwoordelijkheid te nemen, verdwijnt. Of het nu gaat om zwambestrijding en bouwtechnokeuringen of zorg voor de volgende generatie. Onttrekken en indekken, tekstverwerken en kopiëren. Laat de markt haar werking doen, dan ben ik ervan af.

Onze omgeving moet gebruikt worden om verder te komen, moet gebruikt worden om tot dieper inzicht te komen, maar in plaats daarvan laten wij alles verdwijnen. Alles wat we doen is erop gericht om ons niet bewust te hoeven zijn hoe beperkt ons waarnemingsvermogen van de werkelijkheid is. Alles dient om onze kortetermijnwensen te vervullen. Onze ideeën te bevestigen in plaats van onze bewustwording te vergroten.

John is het met me eens en maakt een foto.

